

9 Νοεμβρίου 2011

Δραματική προειδοποίηση της COPA-COGECA: Δικαιώματα φύτευσης και η επίδραση της απελευθέρωσης τους, στον ευρωπαϊκό τομέα Οίνου

Οίνος: Ένας δυναμικός τομέας

Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις οίνου είναι μαζί με άλλες υπό όρους οι πλέον αποδοτικές στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι οινοποιοί όντας παραγωγοί ανταμείβονται για την εργασία τους και καλύπτουν οικονομικά τους συντελεστές παραγωγής της επιχείρησής τους με έσοδα προερχόμενα από την αγορά, ανεξάρτητα από το ότι όπως και η πλειοψηφία των γεωργών της ΕΕ, δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο του κόστους παραγωγής.

Στις περισσότερες των περιπτώσεων, ο οίνος αποτελεί ένα αγροτικό προϊόν υψηλής προστιθέμενης αξίας και κάθε οίνος είναι ένα μοναδικό προϊόν. Χάρη στην ύπαρξη δικαιωμάτων φύτευσης και της εγγύησης αυτού του μοναδικού χαρακτήρα, οι ευρωπαίοι αμπελουργοί μπόρεσαν να μεταφέρουν την προστιθέμενη αξία στην παραγωγή τους και να τη διατηρήσουν εντός του γεωργικού τομέα.

Ο οίνος αντιπροσωπεύει την αιχμή του δόρατος του αγροτοδιατροφικού εμπορίου της ΕΕ έναντι των Τρίτων Χωρών εκ του γεγονότος ότι οι εξαγωγές του τομέα έφθασαν τα 6,7 δις € το 2010. Εξάλλου ο οίνος αντιπροσωπεύει περίπου το ένα τέταρτο των εξαγωγών της ΕΕ επί των αγροτικών προϊόντων. Η αμπελοκαλλιέργεια παίζει συνεπώς ένα ρόλο σημαντικό, από οικονομική άποψη.

Η άμπελος συμμετέχει ολοκληρωτικά στη διαμόρφωση του ευρωπαϊκού τοπίου εδώ και αιώνες.

Οι αμπελουργικές ζώνες έχουν εξελιχθεί σε ένα προτιμώμενο προορισμό για τους τουρίστες που θέλουν να επωφεληθούν από το τοπίο, τον πολιτισμό, την γαστρονομία. Εάν συνεπώς απελευθερωθούν τα δικαιώματα φύτευσης, εισάγεται ο κίνδυνος απώλειας της ταυτότητας πολλών αμπελουργικών ζωνών με αντίκτυπο στα εισοδήματα, ακόμη και αυτών του οινοτουρισμού.

Τα δικαιώματα φύτευσης είναι ποσοτικό και ποιοτικό εργαλείο διαχείρισης των αμπελώνων, που δεν αποτελεί φρένο στην εγκατάσταση νέων και την ανάπτυξη.

Το σημερινό ευρωπαϊκό σύστημα δικαιωμάτων φύτευσης στον τομέα οίνου, υπάρχει για να πλαισιώνει το Δυναμικό παραγωγής δια μέσω ενός συστήματος αδειοδότησης της καλλιέργειας.

Δεν καθορίζει συνεπώς ποσότητες παραγωγής για κάθε παραγωγό. Ο παραγωγός που επιθυμεί ν' αποκτήσει ένα δικαίωμα φύτευσης από το εθνικό αποθεματικό, πρέπει να τεκμηριώσει την εμπορική διέξοδο της παραγωγής του.

Το αμπέλι είναι ένα πολυετές φυτό, του οποίου η μέση διάρκεια ζωής, αναφέρεται σε

πολλές δεκαετίες.

Εξάλλου η αναγκαία επένδυση είναι αρκετά δαπανηρή και για το λόγο αυτό η προσαρμογή του δυναμικού στις ανάγκες της αγοράς είναι αρκετά βραδεία. Το καθεστώς δικαιωμάτων φύτευσης ρυθμίζει την αύξηση των πωλήσεων και την κανονική αύξηση της επιφάνειας των αμπελώνων, αποσκοπώντας στην διατήρηση ισορροπίας των αγορών μεταξύ προσφοράς και ζήτησης.

Το αμπέλι επίσης εγγυάται την ανάπτυξη της υπαίθρου, αφού απαντά στο στόχο της διατήρησης των οικογενειακών εκμεταλλεύσεων με κοινωνικοοικονομικές προεκτάσεις. Επιπλέον το σύστημα των δικαιωμάτων φύτευσης, επιτρέπει μεταξύ άλλων να συνοδευτεί η εγκατάσταση νέων χάρη στα κριτήρια προτεραιότητας με αναδιανομή και εξαιτίας της δωρεάν διάθεσης, χωρίς πρόσθετα κόστη.

Οι προβλέψιμες συνέπειες της κατάργησης του καθεστώτος των δικαιωμάτων, είναι δραματικές

Η απελευθέρωση των δικαιωμάτων φύτευσης, εισάγει τον κίνδυνο να οδηγηθούμε σε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος δια μέσω της βιομηχανικής αμπελοκαλλιέργειας, περισσότερο εντατικής εις βάρος των εκμεταλλεύσεων οικογενειακού χαρακτήρα, καθώς επίσης να οδηγηθούμε σε σοβαρές ανισορροπίες στη διατροφική αλυσίδα.

Θα έχει επίσης επιπτώσεις στο περιβάλλον καθώς και τη διευθέτηση εδαφών, γιατί θα προκαλέσει σημαντικές αλλαγές μεταξύ διαφορετικών ζωνών (η καλλιέργεια θα μπορεί να μετακινηθεί από ορεινά σημεία ή φτωχά εδάφη σε ζώνες πιο αποδοτικές), προκαλώντας έτσι την απώλεια ταυτότητας των αγροτικών περιοχών.

Ταυτόχρονα θα δημιουργήσει περιβαλλοντικά προβλήματα, σε ορισμένες ζώνες που εκτός από το αμπέλι, δεν υπάρχει εναλλακτική καλλιέργεια.

Να τονισθεί ότι το αμπέλι αποτελεί ένα έτοιμο αντιπυρικό φράγμα, γεγονός που είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τη ζώνη της Μεσογείου.

Η απελευθέρωση των δικαιωμάτων φύτευσης θα προκαλέσει επίσης στις περισσότερο παραγωγικές ζώνες, πλεονάσματα παραγωγής, γεγονός με αποτέλεσμα ισοπεδωτικό σε όλες τις αγορές, που θα έχει σαν συνέπεια την κατάρρευση των τιμών οίνου και κατά συνέπεια του εισοδήματος των αμπελοκαλλιεργητών.

Κανένα εναλλακτικό σύστημα, εκτός αυτού των δικαιωμάτων φύτευσης δε μπορεί ν' αντιμετωπίσει: το πλαίσιο των φυτεύσεων που διέπει την παραγωγή οίνων ΠΟΠ, ΠΓΕ και Ποικιλιακώ ν οίνων

Οι διαφορετικές κατηγορίες οίνου δεν είναι ανεξάρτητες η μια από την άλλη. Είναι συνεπώς επιτακτικό το πλαίσιο των φυτεύσεων να εφαρμοσθεί για όλους τους τύπους παραγωγής.

Το σύστημα των δικαιωμάτων φύτευσης δεν προκαλεί καμιά επιβάρυνση στον προϋπολογισμό της ΚΑΠ.